

Fr. R. Kreutzwaldi nim,
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

PE 4605

EESTI NSV TEATAJA

Eesti NSV Ülemnõukogu seaduste, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korralduste, Eesti NSV Rahvakomissaride käskkirjade ja juhendite kogu.

Nr. 18

14. mail

1945

PE 8
2 8

I

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlused.

- Art. 255. Seadlus sm. Ado Kurvits'a kinnitamise kohta Tallinna Linna Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee esimeheks.
256. Seadlus küla tööraha saadikute nõukogude loomise kohta Eesti Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis.
257. Seadlus Harjumaa Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee isikulise koosseisu täiendamise kohta.
258. Seadlus lasterikaste emade autasustamise kohta ordeniga „Ema Au“ ja medaliga „Emamedal“.

II

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

ja Eestimaa Kommunistliku (b) Partei Keskkomitee määrused.

259. Määrus ettevõtete ja asutiste töolistele ja teenistujatele palgamaksamise viivituse kohta.
260. Määrus mesinduse arendamise kohta Eesti NSV-s.
261. Määrus masinaühistute ja eratraktorite kütte- ja määrdeainetega varustamise kohta Eesti NSV-s.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrused.

262. Määrus 1945. a. külvipindade ja saakide arvestuse läbiviimise kohta.
263. Määrus turgude töö parandamise kohta.
264. Määrus leivatööstuste töö ja elanikkonna leivaga varustamise parandamise kohta.
265. Määrus utilitoorainete ja tööstuslike jäätmete varumise suurendamise kohta Eesti NSV-s.
266. Määrus Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadi tööstuslike ettevõtete Tööliste Varustamise Osakondade organiseerimise kohta.
267. Määrus Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse nr. 311 — 23. novembrist 1944 tühistamise kohta.
268. Korraldus Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadile alluvate tööstuskäitiste nimekirja täiendamise kohta.
269. Määrus Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissariaadi kolleegiumi koosseisu kinnitamise kohta.
270. Määrus Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadi kolleegiumi koosseisu kinnitamise kohta.
271. Määrus Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi kolleegiumi koosseisu täiendamise kohta.
272. Määrus Paluoja asulas natsionaliseerimisele kuuluvate majade nimestiku muutmise kohta.
273. Määrus natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestiku täiendamise kohta.
274. Määrus tööstustoodete väljalaske- ja jahindade kinnitamise kohta. — Lisad.

I,**255. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus**

sm. Ado Kurvits'a kinnitamise kohta Tallinna Linna Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee esimeheks.

Kinnitada sm. Ado Kurvits Tallinna Linna Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee esimeheks.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
Esimees J. V a r e s.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
Sekretär V. T e l l i n g.

Tallinn, 16. veebruaril 1945.

256. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus

küla tööraha saadikute nõukogude loomise kohta Eesti Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis.

Nõukogude võimu lähendamiseks töötavatele hulkadele nende teenimise huvides ja eesmärgiga paremini organiseerida rahvast majanduslikuks ja kultuuriliseks ülesehitustööks maal, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

Luuu Eesti Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis küla tööraha saadikute nõukogud alluvusega valla tööraha saadikute nõukogudele.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
Esimees J. V a r e s.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
Sekretär V. T e l l i n g.

Tallinn, 4. mail 1945.

257. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus

Harjumaa Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee isikulise koosseisu täiendamise kohta.

Kinnitada sm. Aleksander Striž Harjumaa Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee esimehe asetäitjaks ja arvata ta Täitevkomitee koosseisu.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
Esimees J. V a r e s.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
Sekretär V. T e l l i n g.

Tallinn, 4. mail 1945.

258. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus

lasterikaste emade autasustamise kohta ordeniga „Ema Au“ ja medaliga „Emamedal“.

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 18. augusti 1944 seadluse alusel autasustada NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi nimel:

A. Emasid, kes on sünnitanud ja kasvatanud üheksa last —

I järgu ordeniga „Ema Au“:

1. Aasna, Hildegard Karli t. — koduperenaine Vastseliina vallas Võrumaal;
2. Arumets, Magda Mardi t. — talunaine Saadjärve vallas Tartumaal;
3. Joost, Juulie Jaani t. — koduperenaine Torma vallas Tartumaal;
4. Maala, Emilie Danieli t. — talunaine Rannu vallas Tartumaal;
5. Sule, Ida-Karoline Jaani t. — koduperenaine Kambja vallas Tartumaal.

B. Emasid, kes on sünnitanud ja kasvatanud kaheksa last —

II järgu ordeniga „Ema Au“:

1. Guutmänn, Liidia Aleksei t. — talunaine Pärssamaa vallas Saaremaal;
2. Järv, Alviine Jaani t. — koduperenaine Tartu linnas;
3. Kaareperè, Salme-Alide Karli t. — koduperenaine Jõgeva vallas Tartumaal;
4. Kand, Juula Priidu t. — talunaine Muhu vallas Saaremaal;
5. Kuura, Susanna Andrei t. — koduperenaine Orajõe vallas Pärnumaal;
6. Künnapuu, Salme Joosepi t. — talunaine Jõgeva vallas Tartumaal;
7. Liige, Alide-Helene Juhani t. — talunaine Albu vallas Järvamaal;
8. Linnamägi, Maria Antoni t. — talunaine Jõgeva vallas Tartumaal;
9. Luksepp, Ida Juhani t. — koduperenaine Võru linnas;
10. Lõoke, Alide Jaani t. — talunaine Jõgeva vallas Tartumaal;
11. Puusepp, Adele Johani t. — talunaine Kasaritsa vallas Võrumaal;
12. Saat, Aliide Andrei t. — talunaine Muhu vallas Saaremaal;
13. Tepp, Armilde-Johanna Jakobi t. — talunaine Rakke vallas Järvamaal;
14. Tõll, Rosalie Mihkli t. — talunaine Kuressaare vallas Saaremaal.

C. Emasid, kes on sünnitanud ja kasvatanud seitse last —

III järgu ordeniga „Ema Au“:

1. Baškirov, Anisja Leonti t. — koduperenaine Mustvee linnas Tartumaal;
2. Bolušev, Praskovja Nesteri t. — koduperenaine Mustvee linnas Tartumaal;
3. Buketov, Olga Filipi t. — koduperenaine Narva linnas;
4. Dorbek, Selma Dmitri t. — talunaine Voore vallas Tartumaal;
5. Ets, Alma Mihkli t. — talunaine Vara vallas Tartumaal;
6. Goruškin, Anna Vassili t. — koduperenaine Mustvee linnas Tartumaal;
7. Gurjanov, Olga Ivani t. — talunaine Jõgeva vallas Tartumaal;

8. Hamer, Anna Antoni t. — talunaine Sadala vallas Tartumaal;
9. Heinmets, Ella Jaani t. — talunaine Mustjala vallas Saaremaal;
10. Krikuhin, Efrosina Afanasi t. — aednik Peipsiääre vallas Tartumaal;
11. Laanpere, Marta Mihkli t. — kooliõpetaja Võru linnas;
12. Laas, Elisabet Andrese t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
13. Lebedev, Pelageja Vassili t. — koduperenaine Mustvee linnas Tartumaal;
14. Lee, Viktoria Matsi t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
15. Leiten, Linda Jüri t. — talunaine Laiuse vallas Tartumaal;
16. Pau, Salme Mihkli t. — koduperenaine Tartu linnas;
17. Perli, Ida Jaani t. — talunaine Haanja vallas Võrumaal;
18. Pärnoja, Anna Aleksandri t. — talunaine Kärla vallas Saaremaal;
19. Raamat, Lidia Ivani t. — talunaine Kuresaare vallas Saaremaal;
20. Rebase, Aliide-Rosaalie Peetri t. — koduperenaine Tartu linnas;
21. Rikko, Elvine Hindreku t. — tööline Tallinnas;
22. Sagur, Adele Kaarli t. — talunaine Leisi vallas Saaremaal;
23. Saks, Marie Juhani t. — talunaine Haanja vallas Võrumaal;
24. Sirk, Rosalie — talunaine Rannu vallas Tartumaal;
25. Solotnikov, Ekaterina Ossipi t. — aednik Peipsiääre vallas Tartumaal;
26. Vorobjev, Stepanida Ivani t. — koduperenaine Narva linnas.
12. Maasalu, Marie Mardi t. — talunaine Jõgeva vallas Tartumaal;
13. Munski (Munskind), Ida Juhani t. — koduperenaine Võru linnas;
14. Murumaa, Emilie Jaani t. — talunaine Vara vallas Tartumaal;
15. Mägi, Anastasia Ossipi t. — talunaine Sadala vallas Tartumaal;
16. Märtsin, Salme Aleksandri t. — talunaine Voore vallas Tartumaal;
17. Müür, Leena Madise t. — talunaine Kihelkonna vallas Saaremaal;
18. Nikolajev, Maria Aleksandri t. — koduperenaine Tallinnas;
19. Oraste, Pauline Mihkli t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
20. Pašenkov, Natalja Andrei t. — aednik Peipsiääre vallas Tartumaal;
21. Pihlak, Linda Jüri t. — talunaine Albu vallas Järvamaal;
22. Pihus, Ida Gustavi t. — tööline Võru linnas;
23. Post, Liisa Peetri t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
24. Pöld, Miina Mihkli t. — talunaine Kärla vallas Saaremaal;
25. Salu, Marie Johannese t. — talunaine Alatskivi vallas Tartumaal;
26. Silliksaar, Veera Peetri t. — talunaine Tartu vallas Tartumaal;
27. Talu, Melanie Mihkli t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
28. Tampuu, Alma Juhani t. — talunaine Voore vallas Tartumaal;
29. Tuvi, Klavdia Sergei t. — koduperenaine Tallinnas;
30. Öim, Alma Joosepi t. — talunaine Torma vallas Tartumaal.

D. Emased, kes on sünnitanud ja kasvatanud kuus last —

I järgu medaliga „Emamedal“:

1. Adamson, Glafira Jüri t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
2. Aulis, Hilda Mardi t. — kooliõpetaja Saadjärve vallas Tartumaal;
3. Baranin, Sinklitikija Merkili t. — aednik Peipsiääre vallas Tartumaal;
4. Golubov, Pelageja Evdokimi t. — koduperenaine Tallinnas;
5. Kajalin, Evdokia Prokofi t. — aednik Peipsiääre vallas Tartumaal;
6. Kall, Elfriede Jakobi t. — talunaine Kasaritsa vallas Võrumaal;
7. Kask, Ella Mardi t. — talunaine Saadjärve vallas Tartumaal;
8. Kimm, Helmi Mihkli t. — talunaine Saadjärve vallas Tartumaal;
9. Krehov, Marfa Semiida t. — talunaine Tartu vallas Tartumaal;
10. Kuusik, Selma Gustavi t. — talunaine Torma vallas Tartumaal;
11. Kübar, Salme Mihaili t. — talunaine Vara vallas Tartumaal;

E. Emased, kes on sünnitanud ja kasvatanud viis last —

II järgu medaliga „Emamedal“:

1. Hunt, Margareta Karli t. — talunaine Tartu vallas Tartumaal;
2. Jürimäe, Selma Juhani t. — talunaine Tartu vallas Tartumaal;
3. Kaldma, Alma Jaani t. — talunaine Sadala vallas Tartumaal;
4. Koidu, Marta Peetri t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
5. Laine, Emmi Jaani t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
6. Lepp, Milda Aleksandri t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
7. Liivamägi, Helmine Katri t. — talunaine Kasaritsa vallas Võrumaal;
8. Loide, Leida Sulevi t. — talunaine Torma vallas Tartumaal;
9. Maask, Ella Adami t. — koduperenaine Võru linnas;
10. Meerents, Alefina Jaani t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
11. Murdla, Salomia Oti t. — talunaine Orajõe vallas Pärnumaal;
12. Mäeots, Marie Jaani t. — koduperenaine Orajõe vallas Pärnumaal;

13. Orgma, Leida Jakobi t. — talunaine Torma vallas Tartumaal;
14. Raud, Johanna Jaani t. — talunaine Lümanda vallas Saaremaal;
15. Reitav, Hilda Jüri t. — talunaine Sadala vallas Tartumaal;
16. Rõbakov, Tatjana Spiridoni t. — aednik Peipsiääre vallas Tartumaal;
17. Saar, Salme Mihkli t. — talunaine Sadala vallas Tartumaal;
18. Taavel, Anna Jakobi t. — põllutöeline Kasaritsa vallas Võrumaal;
19. Taluste, Emilie Nikolai t. — põllutöeline Orajõe vallas Pärnumaal;
20. Tarraste, Salme Jaani t. — koduperenaine Võru linnas;
21. Trei, Vilhelmine Ado t. — talunaine Tartu vallas Tartumaal;
22. Tõnurist, Julie Mihkli t. — talunaine Sadala vallas Tartumaal;
23. Vahter, Alma Tõnise t. — tööline Orajõe vallas Pärnumaal;
24. Viin, Hilda Liine t. — talunaine Kasaritsa vallas Võrumaal.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
Esimees J. V a r e s.
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
Sekretär V. T e l l i n g.
Tallinn, 4. mail 1945.

II.

259. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei Keskkomitee m ä ä r u s

ettevõtete ja asutiste töölistele ja teenistujatele palgamaksmise viivituse kohta.

Kontrollimisel on kindlaks tehtud lubamatud pikemaajalised viivitused palgamaksmises vabariigi rahvakomissariaatide ja keskasutiste ettevõtete ja asutiste töölistele ja teenistujatele.

Metsamajanduse ja Puidutööstuse Rahvakomissariaadi ettevõtetes moodustab võlgnevus töötasu alal aprillikuuks 600 tuh. rubla (märtsis ulatus 1 milj. rublani). Põlevkivi- ja Keemiatööstuse Rahvakomissariaadi süsteemis kujunes võlgnevus 1,2 milj. rubla suuruseks summaks, kestvusega mõnedes ettevõtetes üle 2 kuu.

Riigimõisade Peavalitsus ei ole üksikutes riigimõisades töötasu maksnud 2—3 kuu jooksul, kusjuures võlgnevus töölistele ja teenistujatele on üle 600 tuh. rubla.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat ei ole majavalitsuste töötajale tasunud palka alates 1. veebruarist 1945.

Maakooliõpetajate palka peetakse süstemaatilisel kinni 1—2 nädala võrra.

Lubamatud palgamaksmise viivitused on tekkinud vajaliku tähelepanu puudumisest ökonoomika küsimustele ettevõtete ja asutiste juhtivate tegelaste poolt ja nende rahandus-majandusliku tegevuse

täiesti mitterahuldavast juhtimisest rahvakomissariaatide ja keskasutiste poolt. Seetõttu kasutatakse terves reas ettevõtetes käibevahendeid seadusevastaselt kapitaalkulutusteks, paigutatakse ülearustesse materiaaiväärtustesse, toodete omahind on palju kõrgem väljalaskehindadest, seesmisi ressursse ei kasutata, rahasummasid kulutatakse ebaratsionaalselt ja pillavalt.

Põlevkivi- ja Keemiatööstuse Rahvakomissariaat omab käibevahendite normatiivi juures 18 milj. rublale 8 milj. rubla väärtuses üleliigseid ehitusmaterjale, milliste ärakasutamine ei ole kindlustatud pikema aja kestel.

Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariaat ei oma andmeid realiseerimata toodete ülejääkide kohta, kestvate tööseisakute puhul ei võta ette tööjõu suunamist Rahvakomissariaadi teistesse ettevõtetes.

Põlevkivi- ja Keemiatööstuse Rahvakomissariaadi, Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi, Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadi, Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariaadi, Tarbijate Kooperatsiooni ja Riigimõisade Peavalitsuse ettevõtetes esineb lubamatu lohakus rahanduslikus arvestuses ja aruandluses, mis põhjustab viivitusi finantseerimises eelarvest, raskusi krediteerimises ja finantseerimises panga kaudu, käibevahendite kasutamise kontrollimatuse. Arvestuse ja aruandluse mahajäämise tagajärjeks on jämedad finantskohustuste täitmise rikkumised, esmajoones palgamaksmise alal.

Põlevkivi- ja Keemiatööstuse Rahvakomissariaadi ettevõtetes peeti palgamaksmist kinni valmistoodete halva realiseerimise tõttu, mis oli tingitud kinnitatud hindade ja ühtsete hinnete puudumisest.

Majavalitsuste, koolide, rahvamajade ja kaubanduslike ettevõtete alal hilines töötasu väljamaksmine koosseisude mitteõigeaegse kinnitamiseks esitamise tõttu.

Hariduse Rahvakomissariaadi poolt mitteteostatava kontrolli tulemusena esineb Valgamaal, Virumaal ja Läänemaal õpetajaile seadusevastaste palgamaksmise tähtaegade määramise juhtumeid 5—7 päeva võrra hiljem valitsuse poolt kehtestatud tähtaega.

Eestimaa K(b)P Keskkomitee büroo märgib, et rahvakomissariaadid ja keskasutised ei teosta vajalikku kontrolli õigeaegse palgamaksmise kohta nende alluvate ettevõtete ja asutiste töölistele ja teenistujatele, suhtuvad leplikult viivitustesse ja ei võta tarvitusele abinõusid nende nähtuste kõrvaldamiseks. Partei linna- ja maakonnakomiteed, eriti ametiühingute organisatsioonid: AÜKN vabariiklikud komiteed ja kohalikud komiteed ei pööra samuti vajalikku tähelepanu töötasu õigeaegse maksmise küsimusele, ei pea otsustavat võitlust palgamaksmise viivituste vastu ega võta tõelisi süüdlasi seaduslikule vastutusele.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa K(b)P Keskkomitee määravad:

1. Lähtudes sellest, et õigeaegne töötasu väljamaksmine töölistele ja teenistujatele on üheks nõukogude tööseadlusandluse põhimiseks nõudeks ja ühtlasi kindlustab ettevõtete ja asutiste eduka töö, töö- ja tootmisdistsipliini olukorra, tööviljakuse ja

tootmisplaanide eduka täitmise, kohustada vabariigi rahvakomissariaatide ja keskasutiste juhte viivitamatult korrastama nendele alluvate ettevõtete ja asutiste töölisele ja teenistujatele palgamaksmise küsimus k. a. 20. aprilliks, likvideerima kogu võlgnevus töötasu alal, koostama ja läbi arutama rahvakomissariaatide kolleegiumidel konkreetsed abinõud, mis garanteeriks tulevikus palgamaksmist täpselt valitsuse poolt kehtestatud tähtaegadel; viivitamatult selgitama palgamaksmise viivituste juhtumeid ja võtma süüdlasi seaduslikule vastutusele.

2. Kohustada rahvakomissare ja keskasutiste juhatajaid:

- a) viivitamatult koostama koosseisude nimekirjad nendes ettevõtetes ja asutistes, kus seda veel ei ole tehtud, ja esitama need kinnitamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule; teostama õigeaegset koosseisude arvelevõtmist vastavates rahandusorganites, nende poolt kindlaksmääratud tähtaegadel, hiljemalt aga 1. maiks 1945;
- b) kehtestama hiljemalt k. a. 1. juuniks käibevahendite normatiivid ettevõtetes ja vastavalt neile teostama käibevahendite ümberjaotust;
- c) välja töötama ja esitama hiljemalt 1. maiks 1945 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks nende toodete hinnad, mis ei ole veel kinnitatud;
- d) selgitama 20. aprilliks kõikides alluvates ettevõtetes kapitaalkulutustesse paigutatud käibevahendid, liigsed materjalid ja deebitoride võlgnevus ja võtma tarvitusele vajalikud abinõud käibevahendite taastamiseks;
- e) võtma tarvitusele otsustavad abinõud rahalise arvestuse ja aruandluse korrastamiseks ettevõtetes ja asutistes, likvideerima arvepidamise mahajäämine, pöörama rohkem tähelepanu ettevõtete ja asutiste komplekteerimiseks rahandus-arvepidamistöötajatega, organiseerima tööd nende kvalifikatsiooni tõstmiseks.

4. Kohustada rahvakomissariaatide ja keskasutiste juhte teostama kontrolli selle järel, et ettevõtted ja asutised esitaksid Riigipangale andmed NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kindlaksmääratud tähtaegadel väljamaksmata töötasude kohta iga kuu 1., 11. ja 21. kuupäevaks.

5. Ametiühinguliste organisatsioonide osatähtsuse tõstmiseks ettevõtete ja asutiste töölisele ja teenistujatele töötasu väljamaksmise organiseerimise alal kohustada Ametiühingute Kesknõukogu (sm. Illisson) arutama seda küsimust ametiühingute vabariiklike komiteede esimeeste nõupidamisel ja andma kõigile ametiühingute kohalikele komiteedele juhi-seid parema kontrolli teostamiseks töötasu õigeaegse väljamaksmise kohta.

6. Panna ette partei linna- ja maakonnakomiteedele süstemaatiliselt kontrollida ettevõtetes ja asutistes töötasu väljamaksmise korda ja õigeaegsust, ära kuulata linna- ja maakonnakomiteede koosolekul ettevõtete ja asutiste juhatajate ettekanded ja töötasu väljamaksmise viivituse fakti kindlakstege-misel võtta süüdlaste suhtes tarvitusele otsustavad abinõud.

7. Kohustada rahvakomissariaatide ja keskasutiste juhte 10. maiks 1945 Eestimaa K(b)P Keskkomiteele ette kandma käesoleva määruse täitmiseks ettevõtetud abinõudest.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eestimaa K(b)P Keskkomitee
Sekretär N. K a r o t a m m.

Tallinn, 17. aprillil 1945. Nr. 329.

260. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei Keskkomitee

m ä ä r u s

mesinduse arendamise kohta Eesti NSV-s.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa K(b)P Keskkomitee märgivad, et saksa okupatsiooni ajal mesindusele — ühele tähtsamaist põllumajandusharudest Eestis — on tehtud määratu suurt kahju, mille tulemusena mesilasperede arv on vähenenud 80% võrra. On hävitatud palju tarusid ja mesilastepidamise inventari. Mesilasperede vähenemisega on tunduvalt vähenenud ka mee ja vaha turutoodang ning põllu- ja aiakultuuride saak mesilaste poolt teostatava risttolmutamise puudumise tõttu.

Mesinduse kiirema taastamise ja arendamise eesmärgil talu-, riigi- ja ühistegelikes majapidamistes ning töölise ja teenistujate isiklikes majapidamistes Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa K(b)P Keskkomitee määravad:

1. Kohustada Põllutöö Rahvakomissariaati (sm. Abels), Riigimõisade Peavalitsust (sm. Mõttus), maakonna täitevkomiteesid ja Eestimaa K(b)P maakonnakomiteesid sisse seadma mesinduse arendamise korrapärane juhtimine, võttes tarvitusele konkreetsed abinõud mesilasperede arvu ja mee ning vaha toodangu iga-aastaseks suurendamiseks.

2. Organiseerida 1945. ja 1946. aasta jooksul kõigi nende riiklike ja ühistegelike organisatsioonide abimajandite juures, kus on mesinduse arendamise võimalusi, iseseisev mesila.

3. Suurendada 1945. aastal talumajapidamistes ja riiklike ning ühistegelike organisatsioonide abimajandites mesilasperede arvu 8000 mesilaspere võrra, jaotusega maakondade järgi vastavalt lisale nr. 1.*)

Kohustada maakonna täitevkomiteesid ja Eestimaa K(b)P maakonnakomiteesid aprillikuu jooksul kinnitama ja viima valdadesse mesilasperede arvu suurendamise 1945. aasta plaan.

4. Soovitada Eestimaa K(b)P maakonnakomiteedele ja maakonna ning valla täitevkomiteedele parkide, puisteede, elustarade ja muude selliste istanduste rajamisel ära kasutada nimetatud eesmärgil esmajoones selliste taimede liike ja sorte, millised on väärtuslikud mesilaste korjemaa parandajatena.

5. Kohustada Põllutöö Rahvakomissariaati (sm. Abels):

- a) organiseerima meetaimede külvi Riigimõisade Peavalitsuse ja Põllutöö Rahvakomissariaadi

*) Lisa teatatud asjaosalistele.

majapidamistes olemasolevate mesilaste juures;

- b) organiseerima meetaimede seemnekasvatust ning abimajandite ja talundite varustamist nendega.

6. Mesilasperedele küllaldase talvevaru kindlustamiseks määrata kohustuslik meetagavara kogus 18 kg suuruses iga mesilaspere kohta talveks, kohustades riiklike ja ühistegelike organisatsioonide majapidamiste mesilate juhatajaid ära hoidma hilist mesilasperede sülemlemist.

Kohustada Põllutöö Rahvakomissariaati (sm. Abels) teostama agro-zoo-vetevõrgu kaudu pidevat järelevalvet mesilastele talvise meetagavarade kindlustamise ja sülemlemise tähtaegade üle.

7. Soovitada riiklike ja ühistegelike organisatsioonide juhatajatele, kelle abimajapidamistes on mesilaid, sisse seada mesinduse alal töötajate isikute premeerimine natuuras (meega) mesilasperede arvu suurendamise kui ka mee ning vaha turutoodangu plaani ületamise eest 50% ulatuses üle plaani toodetud meest.

8. Talundite ja abimajandite abistamiseks mesilaste säilitamise alal kohustada Põllutöö Rahvakomissariaati (sm. Abels) organiseerima 1945. aastal Kuusalu katsemesila juures ja 1946. aastal Antsla ja Vigala katsemesila, Polli Aianduse-Mesinduse Teadusliku Katse- ja Uurimisinstituudi ning Riikliku Aianduse ja Mesinduse Trusti juures mesilasemade kasvatuspunktid.

9. Kohustada Põllutöö Rahvakomissariaati (sm. Abels) ja maakonna täitevkomiteesid organiseerima 1945. aasta jooksul igas maakonnas vähemalt üks paljundusmesila mesilasperede paljundamiseks talundeile ja abimajanditele müümiseks. Kehtestada, et mesilasperede müüki teostatakse esmajoones punaarmeelaste perekondadele, Isamaasõja invaliididele ning riiklikele ja ühistegelikele organisatsioonidele.

10. Kohustada Riigimõisade Peavalitsust (sm. Möttus) organiseerima 1945. aastal riigimajandites üks paljundusmesila ja 1946. aastal kolm paljundusmesilat ja üks mesilasemade paljunduspunkt mesilasperede arvu suurendamiseks riigimajandites.

11. Keelata kohalikel nõukogude organitel määrata talu- ning abimajanditele mingisuguseid ülesandeid mee, vaha, mesilasperede või sülemete müügi alal.

12. Kohustada NSV Liidu Side Rahvakomissariaadi Volinikku Eesti NSV-s ja Eesti Raudteede Valitsust vastu võtma edasisaatmiseks ja edasi veoks saadetistega ning suure kiiruse pagasiga mesilasemasid, mesilasperesid, kunstkärge, vaha, sülemeid, haudmenäiteid, tarusid ja mesindustarbeid.

13. Keskmise kvalifikatsiooniga mesinike kaadrite ettevalmistamiseks ja nendega majapidamiste kindlustamiseks kohustada Põllutöö Rahvakomissariaati avama 1945. aastal ühe põllumajandusliku tehnikumi juures mesindusosakond ning massiliste kaadrite ettevalmistamiseks ja täiendamiseks korraldama mesinike kursused, komplekteerides nende koosseisu esimeses järjekorras Isamaasõja invaliididega ja vilunud mesindustöötajatega kehvikute ning keskmikkude majapidamistega.

14. Mesinduse teaduslik-uurimise ja katsetöö parandamiseks kohustada Põllutöö Rahvakomissariaati taastama 1945. aasta jooksul katsemesilad Vigalas, Antslas ja Kuusalus ning samuti organiseerima Polli Aianduse ja Mesinduse Teadusliku Katse- ja Uurimisinstituudi juures mesindusosakond, kindlustades seda mesilasperedega, inventariga, vajalikkude maa-aladega ja ehitistega. Organiseerida 1945. aasta jooksul talu- ja teistes majapidamistes vaatlusmesilate võrk järelevalve teostamiseks mesilasperede viljakuse seisukorra üle erinevates kliimatilistes ja korjemaa tingimustes.

15. Kohustada Põllutöö Rahvakomissariaati agro-zoo-vetevõrgu, põllumajandusringide ning rahvamajade kaudu korraldama loenguid ja vestlusi mesinduse alal algajale mesinikele.

16. Kohustada Eesti Riiklikku Kirjastuskeskust (sm. Jürna) ja Põllutöö Rahvakomissariaati (sm. Abels) välja andma brošüüre „Eesti taru ehitusõpetus“, „Mesila asutamine“, „Mesilate haigused ja kahjurid“, „Mesilasema“ ning plakateid mesinduse alal.

17. Kohustada Riiklikku Aianduse ja Mesinduse Trusti (sm. Hansman) organiseerima 1945. aastal üks mehaaniline ja kolm käsitööstust kunstkärje ja tarude valmistamise alal. Maakonna ja valla täitevkomiteedel tuleks ühtlasi korraldada vanade tarude remont valla talumajapidamistes.

18. Kohustada ETKVL-i (sm. Jaanus) 1. maiks s. a. üle andma Riiklikule Aianduse ja Mesinduse Trustile firma „Taru-le“ kuulunud kunstkärje-töökoja sisseseade ja vaha tagavarad. Aianduse ja Mesinduse Trustil 10. maiks s. a. korraldada kunstkärjetööstus.

19. Kohustada Rahanduse Rahvakomissariaati (sm. Keerdo) esitama 25. aprilliks s. a. omad ettepanekud 1945. a. rahvamajanduse finantseerimise plaanis 270 000 rubla käibevahendite eraldamise kohta Riiklikule Aianduse ja Mesinduse Trustile kunstkärje, tarude ja mesindus-inventari tööstuse korraldamiseks.

20. Kohustada Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaati (sm. Stokberg), Töendusliikude Kooperatiivide Peavalitsust, Riiklikku Aianduse ja Mesinduse Trusti ja Metsamajanduse ja Puidutööstuse Rahvakomissariaati valmistama Põllutöö Rahvakomissariaadi tellimisel 1945. a. mesindusinventari vastavalt lisale nr. 2, sellest 50% kuni 1 juulini s. a.*)

21. Kohustada Riiklikku Plaanikomisjoni (sm. Leonov) eraldama 1945. a. Põllutöö Rahvakomissariaadile materjale mesindusinventari valmistamiseks vastavalt Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadi avaldusele.

22. Panna mesindusinventari müük ja mesilate varustamine ning mee ja vaha kokkuost Riiklikule Aianduse ja Mesinduse Trustile.

23. Lubada Põllutöö Rahvakomissariaadil, alates 1945. a., tõsta 10% võrra mesindusinventari hindu mesinduse arendamise fondi loomiseks.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei
Keskkomitee Sekretär S a z o n o v.
Tallinn, 24. aprillil 1945. Nr. 357.

*) Lisa teatatud asjaosalistele eraldi.

261. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei Keskkomitee

m ä ä r u s

masinaühistute ja eratraktorite kütte- ja määrdeainetega varustamise kohta Eesti NSV-s.

Kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 22. aprillist 1945 nr. 817 masinaühistute ja eratraktorite ning põllutöömasinate 1945. aastal põllutöödele rakendamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja EK(b)P Keskkomitee määravad:

1. Kohustada Naftavarustuse Eesti Vabariiklikku Valitsust (sm. Bessemelnitsin) kindlustama õigeaegset naftasaaduste sissevedu naftavarustuse baasidesse, masinaühistute ja eratraktorite ning põllutöömasinate töö kindlustamiseks ETKVL-i poolt Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadiga kooskõlastatud nõudmistel põhjal.

2. Määrata, et kütte- ja määrdeainete väljaandmist masinaühistutele ja talunikele traktorite ja põllutöömasinate töö kindlustamiseks teostatakse ETKVL-i poolt.

Kohustada ETKVL-i (sm. Jaanus) koos Põllutöö Rahvakomissariaadiga (sm. Abels) kindlaks määrama kaupluste võrk ja hiljemalt 30. aprilliks 1945 korraldama neis kütte- ja määrdeainete jaemüüki masinaühistutele ja talunikele, kindlustades kütte- ja määrdeainete õigeaegset kohalevedu kauplustesse naftavarustuse baasidest.

3. Määrata, et kütte- ja määrdeainete väljaandmine (müük) masinaühistutele ja eratraktoriomanikele toimub valla täitevkomiteede jaotusel masina-traktoriijaamadele ja riigimõisadele kehtestatud normide ja hindade alusel, kohustusega anda iga kilogrammi kütte- ja määrdeaine eest riigile teravilja riiklike kokkuostuhindadega järgmiselt:

	Masina- ühistutel	Talunikel
1 kg petrooleumi eest teravilja	1,5 kg	2,0 kg
1 „ määrdeõli „ „	3,0 „	3,0 „
1 „ nafta „ „	4,0 „	4,0 „
1 „ bensiini „ „	1,5 „	2,0 „

Lubada rukist asendada teiste teraviljadega ja ka looma- ja linnusaadustega kehtivate asendusvahekordade alusel.

Juhul, kui kütte- ja määrdeained antakse kehvikalunike maa harimiseks, kelledel pole võimalik anda riigile vastukaubana põllumajandussaadusi, anda kütte- ja määrdeained valla täitevkomitee loa põhjal võlakohustuse vastu, kusjuures võla tasumine toimub võrdselt MTJ-dele antava naturaaltasuga, kuid mitte hiljem kui 15. oktoobril 1945. a.

4. Määrata, et talunikud tasuvad masinaühistutele ja eratraktoriomanikele nende majapidamistes tehtud töödel kulutatud kütte- ja määrdeainete eest vilja ja raha käesoleva määruse p. 3 ettenähtud hulgal.

5. Määrata masinaühistutele ja eratraktoriomanikele rahalise tasu normid traktorite remondiks ja amortisatsiooniks MTJ-de samade kulunormide piires, kuid mitte üle 26 rubla 1 ha pehmekünni eest.

6. Soovitada talunikele, kes kasutavad maaharimiseks masinaühistute ja eraisikute traktoreid,

maksta traktoristidele viimaste poolt päevanormi väljatöötamisel (võttes aluseks MTJ-dele kehtestatud norme) 10 rubla rahas ja 10 kg vilja, kuna aga traktoriomanike majandus-korraldamiskulud tasuda kokkuleppel, kuid mitte üle 10—15% 1 ha pehmekünni üldkuludest.

7. Juhul, kui eratraktoriomanikud pikemat aega ei kasuta oma traktoreid põllutöödeks kas traktori puudusel või mõnel muul põhjusel, kohustada valla ja maakonna täitevkomiteesid kokkuleppel traktoriomanikega kindlustama kasutamata traktoreid andmist kokkulepitud rendi alusel 1945. aastaks masinaühistutele või MTJ-dele. Põllutöö Rahvakomissariaadil anda MTJ-de direktoritele sellekohaseid praktilisi juhiseid.

8. Kohustada Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaati (sm. Abels):

- korraldama masinaühistute ja eraisikute traktorite, jõuvankrite ja teiste põllutöömasinate varustamist tagavaraosadega ja remondimaterjalidega tarbijate kooperatiivide kaupluste kaudu NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 22. aprilli 1945 määruse nr. 817 põhjal Eesti NSV-sse laaditavate remondimaterjalide või Eesti NSV tööstustes valmistatavate traktorite ja põllutöömasinate tagavaraosade arvel;
- abistama masinaühistuid ja talunikke nende nõudmisel traktorite, mootorite ja jõumasinate remondiga MTJ-des Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadi juhistes ettenähtud tingimustel;
- määrama masinaühistute ja eratraktoriomanike poolt talunikele tehtud tööde aruandlus.

9. Kohustada NSV Liidu Varumise Rahvakomissariaadi Volinikku Eesti NSV-s teostama ranget järelevalvet masinaühistutele ja eratraktoriomanikele antud kütte- ja määrdeainete eest teraviljakohustuse täitmise üle.

10. Kohustada Põllutöö Rahvakomissariaati (sm. Abels), NSV Liidu Varumise Rahvakomissariaadi Eesti NSV Volinikku (sm. Ridman) ja ETKVL-i (sm. Jaanus) hiljemalt 30. aprilliks 1945 saatma maakonna ja valla täitevkomiteedele, masinaühistutele ja tarbijate kooperatiivide juhatustele ühine juhend masinaühistutele ja eratraktoriomanikele kütte- ja määrdeainete väljaandmise (müügi) kohta, märkides juhendis: kütte- ja määrdeainete kulunormid kõikide traktoritööriikide kohta; kütte- ja määrdeainete hinnad; teravilja kokkuostuhinnad; rukki asendamisevahekord teiste teraviljakultuuridega ja loomasaadustega; võlakohustuse vorm; kõikide traktoritööriikide pehmekünnile ümberarvutuse vahekorrad; valla täitevkomiteedele juhised kütte- ja määrdeainete jaotuse kohta; traktoritöönormid ja traktoritööriikide hinnad.

11. Käesolev määrus avaldada ajalehtedes.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei
Keskkomitee Sekretär S a z o n o v.

Tallinn, 26. aprillil 1945. Nr. 375.

262. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu m ä ä r u s

1945. a. külvipindade ja saakide arvestuse läbiviimise kohta.

Kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrustega 9. detsembrist 1936 nr. 2103 ja 15. oktoobrist 1940 nr. 2020 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada valdade ja linnade täitevkomiteesid läbi viima külvipindade arvestus 1945. a. saagiks ja 1945. a. saakide arvestus kõigi põllumajanduslike kultuuride kohta, samuti sordikülvide arvestus 1945. a. saagiks NSV Liidu Riikliku Plaanikomisjoni Eesti NSV Voliniku poolt neile väljasaadeta vate vormide ja instruksioonide kohaselt.

2. Kohustada maakonna täitevkomiteesid maaosakondade kaudu läbi viima saagi väljavaadete hindamine vastavalt NSV Liidu Riikliku Plaanikomisjoni Eesti NSV Voliniku instruksioonile ja andma andmed keskmise saagi kohta maakonnas.

3. Kohustada Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissari sm. Abels'it Maakorralduse Osakonna kaudu teostama 5% ulatuses külvipindade kontrollmõõtmist NSV Liidu Riikliku Plaanikomisjoni Eesti NSV Voliniku poolt osutatud tähtaegadel ja punktides.

4. Külvipindade kontrollmõõtmiste läbiviimise tagamiseks kohustada valla ja linna täitevkomiteesid:

- värbama kohalike elanike seast maamõõtmistöödele abitöölisi 483 inimest, vastavalt lisale nende jaotuse kohta maakondade ja valdade järgi;*)
- kontrollmõõtmisi teostavaile maamõõtmisbrigadidele osutama abi transpordivahendite ja elukorterite võimaldamisega mõõtmistööde kestvuse ajaks.

5. Kohustada Eesti NSV Riiklikku Plaanikomisjoni (sm. Leonov) välja andma Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadile kontrollmõõtmise läbiviimiseks: joonestuspaberit — 70 ruutmeetrit, kirjutus-paberit — 75 kilogr. ja kartongi — 15 kg.

6. Kohustada Kaubanduse Rahvakomissari (sm. Hansen):

- tagama maakonna täitevkomiteede kaubanduse osakondade kaudu maamõõtmisbrigadide spetsialistide ja tööliste toiduga varustamist töölisnormide järgi nende töö perioodi vältel, seejuures neile välja eraldades kahekordse liha- ja rasvainete normi detsentraliseeritud varude arvel;
- ETKVL kaudu maamõõtmisbrigadidele välja andma 400 paari tööjalatseid.

7. Kohustada maakondade täitevkomiteesid osutama kaasabi NSV Liidu Riikliku Plaanikomisjoni Statistika Keskvalitsuse maakonna inspektoreile valla täitevkomiteede ja jaoskonna agronoomide töötajate instruktaaži organiseerimisel külvipindade ja saakide arvestustööde läbiviimiseks, samuti ka arvestusse puutuva aruandluse ja plaaniliste materjalide saamisel.

8. Kohustada valla- ja linna täitevkomiteesid lõpetama külvipindade arvestus ja esitama valla koondaruanded arvestuse kohta hiljemalt 22. juu-

*) Lisa teatatud asjaosalistele eraldi.

niks s. a. NSV Liidu Riikliku Plaanikomisjoni Statistika Keskvalitsuse jaoskondade inspektoreile, valla täitevkomiteede sekretäre aga sisse kandma majapidamisraamatuisse külvipindade arvestusel saadud andmed.

9. Kohustada Eesti NSV Side Rahvakomissariaadi Volinikku (sm. Pavlenko) tagama kõigi telegrammide ja postisaadetiste, mis puudutavad külvipinna ja saagi arvestust ja on varustatud märkmega „Arvestus“ — kiiret edasitoimetamist.

10. Vastutus külvipindade ja saakide arvestuse tööde täpse ja õigeaegse täitmise eest panna maakonna täitevkomiteede esimeestele, vabariikliku alluvusega linnades aga linna täitevkomiteede esimeestele.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees H. A l l i k.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 29. aprillil 1945. Nr. 397.

263. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu m ä ä r u s

turgude töö parandamise kohta.

Kohe pärast Eesti NSV territooriumi vabastamist saksa anastajaist taastati siin teiste majandusharude kõrval ka nõukogude kaubandus. Paralleelselt kaupluste ja sööklate võrgu taastamisega ja väljaarendamisega organiseeriti nõukogude turu- ja laadakaubandus.

Fašistliku okupatsiooni aastail oli turgude sisustus mitmel pool täielikult hävinenud ja turukaubandus soikunud. Talupidajail ja teistel tootjail oli valjult keelatud oma toodangut turule tuua ning töötavalt rahvalt võeti igasugune võimalus lisatoiduainete hankimiseks okupantide poolt antavaile näljanormidele.

Nõukogude Valitsuse eesmärk on turukaubandust edendada ja laiendada. Kindlustades talupidajale ja teistele kodanikele oma toodangu jääkide täiesti vaba realiseerimise, loob nõukogude turukaubandus tarbijale avarad võimalused vajalike põllumajandussaaduste ja kaupade omandamiseks. Turg meie tingimuses teenindab käivet linna ja maa vahel, stimuleerib üksikmajapidamistes olemasolevate materiaalsete reservide käibesse toomist ja omab sellepärast eriti suurt rahvamajanduslikku tähtsust.

Käesoleval ajal töötab Eesti NSV-s 43 kohalikku turgu ja reas kohtades on turud organiseerimisel.

Turgude korraldamisel on saavutatud märkimisväärsed tulemused: on kehtestatud turgudel kauplemise eeskirjad, määratud kindlaks turumaks ja teenuste eest võetavate tasude ülemmäärad, loodud kohtadel aparaadid turgude juhtimiseks ja heakor-rastamiseks ning tehtud selgitustööd turukaubanduse elustamiseks. Kõige selle juures esineb aga turgude töös praegu veel väga suuri puudusi. Paljudes küsimustes on vaja selle töö põhjalikku parandamist.

1. Turgude väljaehitamise ja korrastamise alal ei ole enamikus kohtades senini peaaegu midagi tehtud. Puuduvad korralikud turuhooned, telgid ja kaetud müügilauad. Toiduainete müüki teostatakse ebasanitaarselt katmata laudadelt ja isegi maast. Toiduainete müügikohad pole eraldatud tööstuskaupade ning tarvitatud ja kantud esemete müügikohadest jne. Maakondade ja linnade täitevkomiteed aga näitavad üles passiivsust turgude korrastamisel ega hinda õigesti turukaubanduse suurt majanduslikku ja poliitilist tähtsust, mispärast pole asunud turgude väljaehitamiseks ja korrastamiseks vajalike plaanide ja eelarvete koostamisele ning ehituste tegelikule läbiviimisele.

2. Täitevkomiteed ja turgude juhatused ei abista talupidajaid ja teisi isikuid nende poolt turule toodud kaupade müügil ja nende hoidmisel. Pole loodud vajalikke eeldusi selleks, et kaugemalt turule sõitnud kodanikel oleks võimalik saada öömaja, paigutada oma hobust ja veokit ning saada muud vajalikku abi.

Selle tulemuseks on, et osa põllu- ja karjasaadusi valgub turule mitmesuguste vaheltkauplejate kaudu ja nende saaduste otsesed tootjad on sunnitud jääma turult eemale.

3. Sanitaarseid ja veterinaarseid järelevalvet pole senini turgudel korraldatud või on seda tehtud puudulikult, missugune olukord ei soodusta turukaubanduse arenemist.

4. Turgude juhatustel puudub müüjatele laenutamiseks vajalik kaubanduslik inventar kaalude, laudade, liha-raiepakudede, nugade, kirveste, eririetuse jne. näol. Turgudel kauplemise eeskirjades ettenähtud juhtudel kodanike teenindamine on puudulikult organiseeritud.

5. Riiklikud ja kooperatiivsed kaubandusorganisatsioonid pole senini organiseerinud turgudel oma müügivõrku ja järelikult ei etenda ka reguleerivat osa hindade kujunemisel turgudel nende kaupade osas, mida toodetakse kohapealsest fondeerimata toorainest.

Eeltoodud puuduste kõrvaldamiseks ja turgude töö parandamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada maakondade ning Tallinna, Tartu, Pärnu ja Narva linnade täitevkomiteesid:

- koostama ja kinnitama hiljemalt 15. maiks 1945 ajaline plaan turuplatside korrastamiseks ja nende väljaehitamiseks kooskõlas linnade ja asulate väljaehitamise üldplaaniga;
- valmistama turgude korrastamise ja väljaehitamise projektid ja eelarved hiljemalt 1. juuniks 1945 ning määrama kindlaks üksikute objektide ehituse läbiviimise tähtajad;
1945. a. jooksul kohaliku eelarve summadega läbiviidavate ehituste alal ette nägema kulusid turuplatside korrastamiseks ning seniste turuhoonete ja muude turukaubandust teenindavate ehitiste remontimiseks ja taastamiseks vastavalt turgude korrastamise ja väljaehitamise üldplaanile;
- organiseerima hiljemalt 1. juuniks 1945 maakonnakeskustes põllupidajatele ja teistele maaelanikele spetsiaalsed võõrastemajad

„Põllumeeste Kodu“ nime all ühes sissesõiduhoovi ja kuuridega ning tallidega hobuste ja veokite paigutamiseks;

- korraldama eelnimetatud võõrastemajade juures külastajate käsipakkide hoid ning hobuste ja veokite valve;
- organiseerima hiljemalt 15. maiks 1945 turgudel või nende vahetus läheduses turule müügiletoodava liha ja piima kontrollpunktid ja teostama teiste turule müügiletoodud toidu-kaupade kvaliteedi ja sanitaarseid valju kontrolli, kusjuures igasugused eelnimetatud sanitaarseid järelevalvet korras teostatavad kontrollimised ja analüüsid toimetatakse tasuta;
- panema turgude juhatuste vastutus turuplatside puhtuse ja korra hoidmise eest ning müüjatele ja ostjatele ettenähtud teenuste organiseerimise;
- nõudma turgude juhatustelt valju kontrolli teostamist kehtestatud turgudel kauplemise eeskirjadest kinnipidamise ning ühekordsete turumaksude, üüride ja teenuste tasude sissenõudmise üle;
- alustama teenuste sooritamist (kaalumise, raiumise, eririetuse laenutamine) hiljemalt 20. mail 1945.

2. Kohustada Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaati (sm. Hansen):

- varustama pidevalt turgude juhatusi täitevkomiteede kaubandusosakondade kaudu vajaliku kaubandusliku inventariga (laua- ja laokaalud, mahumõõdud, noad, kirved) ja eririetusega, kindlustades kaubandusliku inventari olemasolu vajalikul määral hiljemalt 1. juuniks 1945;
- organiseerima riiklike ja kooperatiivsete kaubandusorganisatsioonide müügipunktide avamist turgudel hiljemalt 15. maiks 1945;
- koos Varumise Rahvakomissariaadi Eesti NSV Volinikuga kindlaks määrama turud, millele lubatakse kaubandusorganisatsioonidel teostada põllumajandussaaduste detsentraliseeritud kokkuostu ja vastukaubastamist ning andma juhendeid selle läbiviimiseks hiljemalt 1. juuniks 1945;
- töötama välja ja kehtestama koos Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissariaadiga turukaubanduse sanitaarseid kirjad 1. juuniks 1945;
- tegema pidevat selgitustööd ja rakendama abinõusid turgude töö parandamiseks ja turukaubanduse kultuurilise taseme tõstmiseks.

3. Panna ette Eesti Raudteede Valitsusele (sm. Roslak):

- kehtestada soodustatud tingimused üksikisikutele põllumajandussaaduste veoks turule linnalähedastes reisijaterongides;
- eraldada täitevkomiteede kaubandusosakondade ettepanekul suuremate raudteejaamade juures maatikud ja sisustada need vajaliku hulga müügilaudadega põllumajanduse jt. saaduste müügiks.

4. Keelata igasuguste maksude võtmine talupidajailt ja teistelt otsestelt tootjatelt põllumajandussaaduste, puuvilja, marjade jne. müügil raudteejaamade juures ja sadamates.

5. Kohustada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvat Arhitektuuri Valitsust koos Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaadiga ning linnade ja maakondade täitevkomiteedega välja töötama tüüpilised turu müügilaudade ja kaubamüügi-kohtade joonised ja varustama nendega täitevkomiteesid viimaste nõudmisel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 29. aprillil 1945. Nr. 386.

264. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu m ä ä r u s

leivatööstuste töö ja elanikkonna leivaga varustamise parandamise kohta.

Leivatööstuste töö ja elanikkonna leivaga varustamise seisukorra kontrollimisel Eesti NSV Riikliku Kaubandusinspektsiooni poolt 1945. a. veebruaris on kindlaks tehtud, et leiva küpsetamine ei ole rahuldavalt organiseeritud ja ei ole veel saadud üle lümkadest elanikkonna normaalsel varustamisel leivaga.

Välja arvatud Tallinnas, Tartus ja Pärnus, toimub leiva küpsetamine primitiivses kodutööstuse korras, mis ei võimalda rakendada abinõusid tootmisprotsessi ratsionaliseerimiseks ega pidada võitlust jahu ning küttematerjali raiskamiste vastu. Need ettevõtted ei ole seni veel üle läinud 100%-le vormileiva küpsetamisele.

Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaat (sm. Lüüs) ja Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaat (sm. Hansen), samuti linna ja maa täitevkomiteed ei teosta küllaldast kontrolli leiva küpsetamiseks väljaantava jahu kututamise kohta ja ei ole Valitsuse poolt kehtestatud leiva väljaküpsetamise norme tegelikult ellu viinud.

Laboratooriume jahu ja leiva analüüsimiseks, samuti leiva praakimist leivatööstustes ei ole organiseeritud. Leiva laialivõetamisel kauplustesse, samuti leiva vastuvõtmisel ja hoidmisel ei peeta kinni sanitaar-tehnilistest nõuetest. Paljude leivatööstuste ruumid on äärmiselt viletsas seisukorras ja nõuavad kiiret remonti.

Pidades säärast seisukorda edaspidi lubamatuks, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaati (sm. Hansen), Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikku Liitu (sms. Jaanus) ja Eesti NSV Põlevkivi- ja Keemiatööstuse Rahvakomissariaati (sm. Kress) üle andma Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadile 1. maiks 1945 kõik nende süsteemis tegutsevad leivatööstused Tallinnas, Tartus, Pärnus, Narvas ja Viljandis, samuti Virumaa põlevkivitööstuse rajoonis, vastavalt riiklike ja kooperatiiv-ettevõtete ja nende varade üleandmise korrale.

2. Leivatööstuste tootmisvõime tõstmiseks, leiva kvaliteedi parandamiseks, kindlaksmääratud väljaküpsetamismuutuste täitmiseks ning toorainete ja

kütte säästmiseks kohustada Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaati ja Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikku Liitu hiljemalt 1. maiks 1945 kindlaks määrama tootmisplaanid leivaküpsetamise alal, koondades tootmise suurematesse ettevõtetesse ja likvideerides väikesed, nõuetele mittevastavad leivatööstused.

3. Kohustada Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaati ja Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikku Liitu hiljemalt 1. juuliks 1945 läbi viima kõigi nende süsteemi kuuluvate leivatööstuste remont.

4. Määrata kindlaks üldised vormileiva väljaküpsetamise normid kahekilogrammiline leiva juures:

harilikust rukkijahust leib	154%,
nisuleib, II sort	139%,
nisuleib, I sort	134%.

5. Kohustada Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaati (sm. Lüüs) ja Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikku Liitu (sm. Jaanus) 1. maist 1945 üle minema kõigis leivatööstustes vormileivaküpsetamisele, organiseerima valju kontrolli jahu kulutamise, väljaküpsetamismuutustest kinnipidamise ja leiva jaekaubandusvõrgule õigeaegse üleandmise üle.

6. Kohustada p. 5-as nimetatud leiva- ja saiaküpsetajaid alates 1. maist 1945 välja laskma saiatooteid laiendatud sortimendis (prantssaiad, kringlid, rõngad, saiakuivikud).

7. Alates 25. aprillist 1945 teostada kõigis leivatööstustes toodangu praakimine.

8. Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadil hiljemalt 15. maiks 1945 organiseerida Tallinnas kesklaboratoorium jahu ja leiva kvaliteedi analüüside teostamiseks ja varustada leivakombinaadid Tartus ja Pärnus vastavate sisseseadetega lihtsamate kvaliteedianalüüside tegemiseks.

9. Kohustada Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissariaati (sm. Hion) hiljemalt 1. maiks 1945 organiseerima Tallinnas, Tartus, Pärnus, Viljandis, Narvas ja Virumaa põlevkivitööstuse rajoonis meditsiin-järelevalvepunktide toiduainetetööstuse ettevõtteis, eriti leivatööstustes töötavate tööliste tervisliku seisukorra kontrollimiseks.

10. Riiklikul Sanitaarinspektsioonil kõvendada kontrolli sanitaar- ja hügieenieeskirjade täitmise kohta leivatööstuste poolt.

11. Kohustada Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaati (sms. Hansen) ja Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikku Liitu (sm. Jaanus) 1945. a. maikuu jooksul läbi viima seminarid toiduainete- ja leivakaupluste töötajatele leiva hoidmise ja elanikkonnale müümise alal.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 20. aprillil 1945. Nr. 362.

265. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus utilitoorainete ja tööstuslike jäätmete varumise suurendamise kohta Eesti NSV-s.

Kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrustega 11. oktoobrist 1943 nr. 1106 ja 14. augustist 1944 nr. 1100 ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse 11. veebruarist 1941 nr. 204 (ENSV T 1941, 20, 249) täiendamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada kõiki Eesti NSV rahvakomissariaate ja teisi organisatsioone ära andma kõik olevad ja kogunevad utilitoorained ning tööstuslikud jäätmed „Sojusutil'i“ Eesti Vabariiklikule Kontorile.

2. Lubada ettevõtete direktoreil ja asutiste juhatajail osa „Sojusutil'i“ kontoritele äraantud tooraine eest saadud summast tarvitada ettevõtete ja asutiste nende töötajate premeerimiseks, kes töötavad utilitoorainete kogumise, pakkimise, säilitamise ja äraandmise alal, järgmisel määral: äraantud kaltsude ja kangalõigete eest — kuni 50%, äraantud makulatuuri ja kontide eest — kuni 60%, äraantud tekstiiljäätmete eest — kuni 20%.

3. Anda „Sojusutil'i“ Eesti Vabariiklikule Kontorile ja ta maakondlikele kontoreile õigus kontrollida makulatuuri, kaltsude, kangalõigete, tekstiil-, puuvilla- ja tselluloosijäätmete ning kontide kogumist ja säilitamist ettevõtetes ja asutistes.

Utilitooraine põletamise, hävitamise ja rikkumise faktide avastamise korral, samuti utilitooraine äraandmisest kõrvalehoidumise korral teatada sellest uurimisorganeile süüdlaste vastutusele võtmiseks.

4. Lubada „Sojusutil'i“ Eesti Vabariiklikul Kontoril ja tarbijate kooperatiividel:

- müüa makulatuuri, kaltsude, kangalõigete, tekstiiljäätmete ja kontide toojalle pudukaupu, kantselei- ja koolitarbeid, klaas- ja savinõusid ning muid laiatarbekaupu äraantud koguse kahekordse väärtuse ulatuses varumishindade järgi;
- müüa isikuile, kes koguvad utilitooraineid elanikkonnalt punktis 4 lit. a loetletud kaupu 50% ulatuses; nende poolt kogutud ja äraantud kiudtooraine ja kontide väärtusest.

5. Kohustada Eesti NSV Riiklikku Plaanikomisjoni (sm. Leonov) eraldama turufondist laiatarbekaupu ETKVL-ile 15 000 rubla ulatuses 1945. a. II kvartaalis ja edaspidi „Sojusutil'i“ poolt põhjendatud nõudmiste kohaselt, arvesse võttes eelmise kvartaali fondi ärakasutamist.

6. Kohustada linnade, maakondade ja valdade täitevkomiteede esimehi:

- ära keelama „Sojusutil'i“ töötajate ja autohobustranspordi mobiliseerimine muudele töödele;
- eraldama „Sojusutil'i“ kontoreile heina- ja põllumaad hobuste varustamiseks söödaga Pärnu, Tartu, Viru, Viljandi, Valga ja Harju maakonnas.

7. Kohustada ETKVL-i (sm. Jaanus) arendama laialuluslikku utilitoorainete varumist maa tarbi-

jateühingute võrgu kaudu edasiandmiseks „Sojusutil'i“ kontoreile, milleks sõlmida leping „Sojusutil'i“ Eesti Vabariikliku Kontoriga „Tsentrosojus'i“ ja „Sojusutil'i“ Üleliidulise Kontori vahel sõlmitud üldlepingu alusel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 6. aprillil 1945. Nr. 318.

266. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadi tööstuslike ettevõtete Tööliste Varustamise Osakondade organiseerimise kohta.

Vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusele nr. 500 — 17. märtsist 1945 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadi organiseerima tööliste varustamise osakonnad Rahvakomissariaadi tööstuslike ettevõtete juures alljärgnevalt:

- V. Kingissepa nim. Teraviljakombinaat,
- Tallinna Peenviinatehas,
- Šokolaadi- ja kompvekitööstus „Kawe“ ja
- Tartu Jahu- ja Leivakombinaat.

2. V. Kingissepa nim. Teraviljakombinaadi Tööliste Varustamise Osakonna teenindamisele määrata Tallinnas — Tallinna Leivatrust, makaronitööstused „Minerva“ ja „Põhja Veski“, Veskimasinatööstus „Pioneer“ ja Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadi Ehitus- ja Remontkontor.

3. Tallinna Peenviinatehase Tööliste Varustamise Osakonna teenindamisele määrata Tallinnas — Tallinna Viinatehas, Saku Õlletehase ladu ja kontor Tallinnas, Tallinna Veini- ja Mahlatööstus, karastusjookide- ja süsihappetehas „Talko“ ja Tartu Õlletehase Tallinna osakond.

4. Šokolaadi- ja kompvekitööstuse „Kawe“ Tööliste Varustamise Osakonna teenindamisele määrata Tallinnas — Kompvekitohas „Karamell“, Tubakatehas „Leek“, Taimevõi- ja Õlletehas „Kombinaat“, Keemiavabrik „Odor“, Laboratoorium „Viko“, Keemiatööstus „Feiwal“, Keemiatööstus „Natron“ ja Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadi autopark ja remonttöökoda „Autopark“.

5. Tartu Jahu- ja Leivakombinaadi Tööliste Varustamise Osakonna teenindamisele määrata Tartus — Tartu Lihakombinaat, Tartu Piimakombinaat, Tartu Õlletehas, Tartu Pärmitehas, Tartu Viinatehas ja Tartu Kalakombinaat.

6. Määrata p. 1 loetletud Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadi tööstuslike ettevõtete tööliste varustamise osakondade töö aluseks tööstuslike ettevõtete tööliste varustamise osakonna

tüüp-põhimäärus, mis on kinnitatud Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega nr. 41 — 17. jaanuarist 1945 (ENSV T 1945, 10, 142).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees H. A l l i k.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 11. aprillil 1945. Nr. 317.

267. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse nr. 311 — 23. novembrist 1944 tühistamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: Seoses 1944. a. teraviljaplaani täitmiseega täies ulatuses, tühistada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 311 — 23. novembrist 1944 „Riigile müügikohustuslikke teraviljanorme mitte-täitnud põllupidajatele jahvatamiskeelu kohta“.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. V e i m e r.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 3. mail 1945. Nr. 387.

268. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korraldus

Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadile alluvate tööstuskäitiste nimekirja täiendamise kohta.

Täiendada Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadile alluvate tööstuskäitiste nimekirja (ENSV T 1944, 8, 96) alljärgnevalt:

Metallitööstuse Peavalitsus.

Tartu Põllutöömashinatetehas „Võit“ — Tartu, Kalmistu 17/26,

Pärnu Mootoritehas „Eesti Mootor“ — Pärnu, Rääma 17/19.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Tallinn, 17. aprillil 1945. Nr. 453-k.

269. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissariaadi kolleegiumi koosseisu kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: 1. Kinnitada Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissariaadi kolleegiumi koosseis järgmiselt:

kolleegiumi esimees: Viktor Hion — Rahvakomissar;

kolleegiumi liikmed:

Arnold Reiman — Rahvakomissari asetäitja,

Alfred Koppel — Rahvakomissari asetäitja,

Aleksander Striž — Riiklik Sanitaar peainspektor, Aleksander Räni — Kaadrite Valitsuse juhataja, Sinaida Saar — Nakkushaiguste Vastu Võitlemise Peavalitsuse juhataja.

2. Tühistada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 406 — 19. detsembrist 1944 Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissariaadi kolleegiumi koosseisu kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 20. aprillil 1945. Nr. 363.

270. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadi kolleegiumi koosseisu kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: Kinnitada Eesti NSV Toiduainetetööstuse Rahvakomissariaadi kolleegiumi koosseis järgmiselt:

kolleegiumi esimees: Lembit Lüüs — Rahvakomissar;

kolleegiumi liikmed:

Georg Kask — Rahvakomissari asetäitja,

Adolf Lõhmus — Rahvakomissari asetäitja,

Evo Aasma — Parfümeeria- ja Maitseainetetööstuse Peavalitsuse juhataja,

Andre Üprus — Plaanimajanduse Osak. juhataja,

Kristof Väärssi — Rahandusosakonna juhataja,

Oskar Tarikas — Kaadrite Osak. juhataja.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 20. aprillil 1945. Nr. 345.

271. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi kolleegiumi koosseisu täiendamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: Täiendada Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi kolleegiumi koosseis — kinnitatud Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega nr. 214 — 16. märtsist 1945 — järgmiselt:

kolleegiumi liikmed: Jakob Parind — Rahvakomissari esimene asetäitja.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 20. aprillil 1945. Nr. 346.

272. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Paluoja asulas natsionaliseerimisele kuuluvate majade nimestiku muutmise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: Kustutada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt 27. novembril 1940 kinnitatud Paluoja asulas natsionaliseerimisele kuuluvate majade nimestikust (ENSV T 1940, 57, 692) järjekorra nr. 18 all tähen- datud Veski tn. 1 Hans Rist'ile kuuluv maja.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 17. aprillil 1945. Nr. 331.

273. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

natsionaliseerimisele kuuluvate tööstus- ettevõtete nimestiku täiendamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: 1. Täiendada natsionaliseerimisele kuuluvate töös- tusettevõtete nimestikku (RT 1940, 81, 771) järg- miselt:

Mineraalide töötlemine.

Jaan Vene tellistetehas — Pärnumaa, Tihemetsa vald.

N a h a t ö ö s t u s.

Imanta Joonsaare nahatööstus — Pärnumaa, Saarde v.

2. Nimetatud tööstusettevõtted määrata Pärnu- maa TSN Täitevkomitee alluvusse.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. S e p r e.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 29. aprillil 1945. Nr. 385.

274. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

tööstustoodete väljalaske- ja jaehindade kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: Kinnitada tööstustoodete väljalaske- ja jaehinnad vastavalt lisadele 1—9.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. V e i m e r.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 30. märtsil 1945. Nr. 263.

Lisa nr. 1

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. märtsi 1945 määruse nr. 263 juurde.

Tekstiiltoodete hinnakiri.

A. K a n g a s k a u b a d.

Kleidiriie, Dess. 0829; laius 142 sm, raskus 370 g (materjal: villa ja tsellvilla lõim 15/1; kude 8/1, koos- seis sama mis lõimel):		
1 m väljalaskehind	Rbl.	32.15
jaehind	„	65.—
Serž Boston, Dess. 443, laius 142 sm, raskus 474 g (materjal: villa, tsell- villa ja puuvilla lõim nr. 12, kude nr. 14, koosseis sama mis lõimel):		
1 m väljalaskehind	„	44.95
jaehind	„	70.—
Naiste mantliriie, Dess. 5669, laius 142 sm, raskus 665 g (materjal: villa, kaltsvilla ja tsellvilla lõim 11/2 korrutatud; kude 11/2 korrutatud):		
1 m väljalaskehind	„	52.19
jaehind	„	75.—
Ülikonnariie, Dess. 83/1, laius 142 sm, raskus 535 g (materjal: kaltsvilla ja villa lõim ja kude nr. 6,5):		
1 m väljalaskehind	„	52.16
jaehind	„	75.—
Meeste palituriie, Dess. 187, laius 146 sm, raskus 1026 g (materjal: kaltsvilla ja villa lõim ja kude nr. 5):		
1 m väljalaskehind	„	73.17
jaehind	„	80.—
Mööbliriie:		
laius 134 sm, Art. 17 (põhimaterjal: linane lõim indathren nr. 10/1, kude sama):		
1 m väljalaskehind	„	30.—
jaehind	„	42.—
laius 134 sm, Art. 19 (põhimaterjal: linane lõim indathren nr. 10/1, kude sama):		
1 m väljalaskehind	„	30.80
jaehind	„	42.—
laius 79 sm, Art. 27 (põhimaterjal: lõim linane 24/1-1/4 pleek, kude lina- ne 10/1 indathren):		
1 m väljalaskehind	„	20.90
jaehind	„	22.—
laius 84 sm, Art. 30 (põhimaterjal: lõim ja kude indathren):		
1 m väljalaskehind	„	25.65
jaehind	„	27.—
laius 140 sm, Art. 32 (põhimaterjal: lõim linane indathren 10/1, kude — schinell, fassoon puuvill värvitud, linane indathren):		
1 m väljalaskehind	„	61.88
jaehind	„	68.—
Portjääririie:		
laius 86 sm, Art.23 (põhimaterjal: lõim puuvill. lõng ja siid, kude puu- vill.):		

1 m väljalaskehind	Rbl.	29.70	Rašeltrikoo:
jaehind	"	35.—	puuvill. 5/1 + puuvill. restid värv.:
laius 95 sm, Art. 28 (põhimaterjal: lõim puuvill. 18/2, kude linane 10/1 indathren, puuvill värvitud ja tsello- faan):			1 kg väljalaskehind . . . . . Rbl. 34.85
1 m väljalaskehind	"	54.60	puuvill. 12/1 värvitud:
jaehind	"	60.—	1 kg väljalaskehind . . . . . " 43.05
Kleidirii:			Kettenrašeltrikoo, vill. tsell 36/2, värvit.:
laius 86 sm, Art. 20 (põhimaterjal: villane kamgran lõng-fassoon):			1 kg väljalaskehind . . . . . " 113.85
1 m väljalaskehind	"	33.—	Kaubanduslik mahahindlus jaehinnast:
jaehind	"	40.—	puuvillastel ja villastel kangastel ja esemetel lin- nas 4%, maal kuni 50 km raudteejaamast 6%, üle 50 km raudteejaamast 8%;
laius 80 sm, Art. 25 (põhimaterjal: lõim linane 24/1-¼ pleek, kude puu- vill. indathren 16/2 ja puuvill. värvi- mata):			dekoratiiv-kangastel ja kootud üksikesemil lin- nas 9%, maal kuni 50 km raudteejaamast 10%, üle 50 km raudteejaamast 11%.
1 m väljalaskehind	"	19.—	Kauba saatetingimus—franko sihtjaam (sadam).
jaehind	"	20.—	
ruuduline, laius 82 sm, Art. 26 (põhi- materjal: lõim linane 20/1-¼ pleek ja 30/1 indathren, kude sama):			B. Valmisriided:
1 m väljalaskehind	"	23.75	Meeste sügis-kevadmantel:
jaehind	"	25.—	Sindi mantliriidest, Dess nr. 1208, puuvill. voodriga:
laius 82 sm, Art. 29 (põhimaterjal: lõim linane 30/1 indathren, kude puuvill värvitud 4/1):			nr. 44—46 jaehind . . . . . Rbl. 365.—
1 m väljalaskehind	"	24.70	Sindi mantliriidest, Dess nr. 1208, siidvoodriga:
jaehind	"	26.—	nr. 44—46 jaehind . . . . . " 380.—
Laudlina:			Sindi mantliriidest, Dess nr. 1208, puuvill. voodriga:
170×170 sm, Art. 24 (materjal: lõim ja kude linane indathren 10/1):			nr. 48—50 jaehind . . . . . " 380.—
1 m väljalaskehind	"	56.20	Sindi mantliriidest, Dess nr. 1208, siidvoodriga:
jaehind	"	65.—	nr. 48—50 jaehind . . . . . " 396.—
150×150, Art. 24 (materjal: lõim ja kude linane indathren 10/1):			Sindi mantliriidest, Dess nr. 1208, puuvill. voodriga:
1 m väljalaskehind	"	53.65	nr. 52—54 jaehind . . . . . " 405.—
jaehind	"	60.—	Sindi mantliriidest, Dess nr. 1208, siidvoodriga:
Bjas, 2724 puuvill, pleekimata, laius 71 sm (lõim 27/1, kude 24/1):			nr. 52—54 jaehind . . . . . " 420.—
1 m väljalaskehind	"	3.—	Naiste kevad-sügismantel:
jaehind	"	4.05	Keila mantliriidest „Tiina“, puuvill. voodriga:
Serž, 2724, puuvill. pleekimata, laius 75 sm (lõim 27/1, kude 24/1):			nr. 44—46 jaehind . . . . . " 447.—
1 m väljalaskehind	"	3.68	Keila mantliriidest „Tiina“, siid- voodriga:
jaehind	"	5.50	nr. 44—46 jaehind . . . . . " 462.—
Interlocktrikoo, puuvill 42/1 dek.:			Keila mantliriidest „Tiina“, puuvill. voodriga:
1 kg väljalaskehind	"	34.70	nr. 48—50 jaehind . . . . . " 470.—
Lihtrikoo:			Keila mantliriidest „Tiina“, siid- voodriga:
puuvill 2×54/1 dek.:			nr. 48—50 jaehind . . . . . " 485.—
1 kg väljalaskehind	"	41.70	Keila mantliriidest „Tiina“, puuvill. voodriga:
puuvill. 24/1 + kunstiid 60/1 värv.:			nr. 52—54 jaehind . . . . . " 500.—
1 kg väljalaskehind	"	60.50	Keila mantliriidest „Tiina“, siid- voodriga:
Voodertrikoo:			nr. 52—54 jaehind . . . . . " 515.—
puuvill. 30/1 + puuvill. 5/1 toores:			Meeste püksid Keila ülikonnariidest „Jüri“:
1 kg väljalaskehind	"	37.80	nr. 46—48 jaehind . . . . . " 132.—
puuvill. 30/1 + puuvill. 5/1 värvit. uhutud:			" 50—52 " . . . . . " 138.—
1 kg väljalaskehind	"	45.—	" 54—56 " . . . . . " 144.—
puuvill. 5/1 + tsell 32/1, värvit. uhutud:			Kaubanduslik mahahindlus linnas 7%, maal kuni 50 km raudteejaamast 8%, üle 50 km raudteejaa- mast 9%.
1 kg väljalaskehind	"	49.50	Kauba saatetingimus—franko sihtjaam (sadam).

C. Pesu, kaelasallid ja kaelarätid.

Artikli nimetus	Väljalaskehind Rbl.			Jaehind Rbl.		
	nr. 4	nr. 5	nr. 6	nr. 4	nr. 5	nr. 6
Meeste alussärgid käistega, interlocktrikoo puuvill. nr. 80/1 dek.	9.26	10.29	11.04	15.—	16.—	17.—
Meeste aluspüksid, pikad, interlocktrikoo puuvill. nr. 80 dek.	9.79	10.64	11.50	15.—	16.—	17.—
Meeste alussärgid käistega, interlocktrikoo puuvill. nr. 54/1 dek.	10.35	11.01	11.75	16.—	17.—	18.—
Meeste aluspüksid pikad, interlocktrikoo puuvill. nr. 54/1 dek.	10.76	11.68	12.42	16.—	17.—	18.—
Meeste alussärgid käistega, interlocktrikoo vill. nr. 150/1 + puuvill. 36/1 dek.	24.79	24.95	26.22	35.—	36.—	37.—
Meeste aluspüksid, pikad, interlocktrikoo, vill. nr. 50/1 + puuvill. 36/1 dek.	24.33	25.23	26.97	35.—	36.—	37.—
	nr. 44	nr. 46	nr. 48	nr. 44	nr. 46	nr. 48
Naiste pesu:						
interlocktrikoo, puuvill. värv. nr. 36/1	10.52	11.27	12.03	22.—	24.—	27.50
„ „ „ dek. nr. 42/1	11.48	12.35	12.90	21.50	23.—	24.50
„ „ „ „ „ 54/1	12.37	13.98	15.36	21.50	23.—	24.50
„ „ „ „ „ 60/1	10.74	11.54	12.56	21.—	22.50	24.—
„ „ „ „ „ 80/1	10.46	11.47	12.32	21.—	22.50	24.—
„ „ zell värv. nr. 40/1	16.50	17.42	21.—	22.50	24.50	27.—
lihtrikoo, tsell nr. 16/1 + puuvill. 20/1 värv.	15.82	16.23	17.01	22.—	24.—	27.50
„ puuvill. nr. 24/1 + kunstiid 60/1 värv.	16.66	17.68	20.08	30.—	31.—	32.—
	nr. 0	nr. 1	nr. 0	nr. 1		
Poiste alussärgid, interlocktrikoo puuvill. nr. 80/1 dek.	5.70	6.65	6.—	7.—		
Poiste aluspüksid, interlocktrikoo puuvill. 80/1 dek.	4.75	5.70	5.—	6.—		
Imiku mähe, bjasriidest 79×66 sm: jaehind . . . . . Rbl.	5.50					
Imiku mähe, flanelist 70×70 sm: jaehind . . . . . „	6.—					
Imiku lina, bjasriidest 79×106 sm: jaehind . . . . . „	9.—					
Imiku kolmnurk, bjasriidest 68×68 sm: jaehind . . . . . „	5.20					
Taskurätikud 25,5×28 sm: jaehind . . . . . „	2.90					
Naiste kraed, kodutöoliste valmist. (ma- terjal: mitmes. trikoolõiked): väljalaskehind . . . . . „	11.97					
jaehind . . . . . „	13.30					
Kaelasallid villased: vill, lõng 48/2 värv., automaat nar- mastega: väljalaskehind . . . . . „	13.57					
jaehind . . . . . „	22.—					
Rašelltrikoo villane 50/1 värv.: väljalaskehind . . . . . „	23.85					
jaehind . . . . . „	30.—					
Kettenrašell vill. 48/2 värv., kahe- kordsed: väljalaskehind . . . . . „	38.56					
jaehind . . . . . „	60.—					
	nr. 0	nr. 1	nr. 0	nr. 1		
Poiste alussärgid, interlocktrikoo puuvill. nr. 80/1 dek.	5.70	6.65	6.—	7.—		
Poiste aluspüksid, interlocktrikoo puuvill. 80/1 dek.	4.75	5.70	5.—	6.—		
Imiku mähe, bjasriidest 79×66 sm: jaehind . . . . . Rbl.	5.50					
Imiku mähe, flanelist 70×70 sm: jaehind . . . . . „	6.—					
Imiku lina, bjasriidest 79×106 sm: jaehind . . . . . „	9.—					
Imiku kolmnurk, bjasriidest 68×68 sm: jaehind . . . . . „	5.20					
Taskurätikud 25,5×28 sm: jaehind . . . . . „	2.90					
Naiste kraed, kodutöoliste valmist. (ma- terjal: mitmes. trikoolõiked): väljalaskehind . . . . . „	11.97					
jaehind . . . . . „	13.30					
Kaelasallid villased: vill, lõng 48/2 värv., automaat nar- mastega: väljalaskehind . . . . . „	13.57					
jaehind . . . . . „	22.—					
Rašelltrikoo villane 50/1 värv.: väljalaskehind . . . . . „	23.85					
jaehind . . . . . „	30.—					
Kettenrašell vill. 48/2 värv., kahe- kordsed: väljalaskehind . . . . . „	38.56					
jaehind . . . . . „	60.—					

Pioneeri kaelarätik, puuvill. värvitud:
jaehind . . . . . „ 3.—
Kaubanduslik mahahindlus:
1) trikoopesul ja villastel sallidel linnas 5%, maal kuni 50 km raudteejaamast 7,5%, üle 50 km raudteejaamast 8%;
2) imiku pesul, tasku- ja kaelarätikul linnas 7%, maal kuni 50 km raudteejaamast 8%, üle 50 km raudteejaamast 9%.
Kauba saatetingimus — franko sihtjaam (sadam).

D. P e a k a t t e d.

Sonimüts:
„Keila“ riidest „Narva“ siidvoodriga:
1 tk. jaehind . . . . . Rbl. 30.—
„Sindi“ joperiidest D 1214, siidvood-
riga:
1 tk. jaehind . . . . . „ 28.—
Kaubanduslik mahahindlus linnas 15%, maal 17%.
Kauba saatetingimus — franko sihtjaam (sadam).

Lisa nr. 2

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. märtsi 1945 määruse nr. 263-juurde.

Metallkaupade hinnakiri.

Tabalukk, raudplekist, patent, kahe võt-
mega, Ø 5 sm:
1 tk. väljalaskehind . . . . . Rbl. 10.08

Valk-kõblas, värvimata, 10×11 sm:	
1 tk. väljalaskehind	Rbl. 1.99
Valk-kõblas, värvitud, 12×11 sm:	
1 tk. väljalaskehind	„ 2.07
Kaubanduslik juurdehindlus linnas 15%, maal 18%.	
Õhuakna hinged 2'':	
1 tk. väljalaskehind	Rbl. 1.—
Ketruspooli rõngas nr. 1, plekist:	
100 tk. väljalaskehind	„ 5.10
Koepooli rõngas nr. 2, plekist:	
vähemad:	
100 tk. väljalaskehind	„ 2.80
suuremad:	
100 tk. väljalaskehind	„ 4.25
Leivavormid raudplekist (tellija materjalist):	
1 tk. väljalaskehind	„ 6.—
Ämbrikõrvad, raudplekist:	
100 tk. väljalaskehind	„ 10.—

Lisa nr. 3

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. märtsi 1945 määruse nr. 263 juurde.

Õlletehase toodete jäätmete hinnakiri.

Kultuurpärm	1 l väljal.-hind	Rbl. 5.—
Pärmi jäätmed	1 „ „ „	2.—
Linnaseidud	1 kg „ „	0.30
Linnaseidude jäätmed	1 „ „ „	0.21
Õlleraba	1 l „ „	0.06

Lisa nr. 4

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. märtsi 1945 määruse nr. 263 juurde.

Transparentnaha ja masinarihma krupooni hinnakiri.

Masinarihma krupoon:	
1 kg väljalaskehind käibemaksuta	Rbl. 18.50
Transparentnahk (krupoon):	
1 kg väljalaskehind käibemaksuta	„ 20.—

Lisa nr. 5

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. märtsi 1945 määruse nr. 263 juurde.

Papi ja paberkaupade hinnakiri.

Kuivatuspaber 1/16 pg.:	
200 lehte, jaehind	Rbl. 8.—
Lauaplokk valgest pakkimispaberist,	
50 lehte, 13,5×20 sm:	
1 tk. jaehind	„ 1.—
Kaubanduslik mahahindlus linnas 9%, maal 12%.	
Kauba saatetingimus—franko sihtjaam (sadam).	
Restid munakastidele, papist:	
1 kompl. väljalaskehind	Rbl. 3.30
Vahepapid munakastidele, lainelisest papist:	
1 kompl. väljalaskehind	„ 3.—

Lisa nr. 6

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. märtsi 1945 määruse nr. 263 juurde.

Jalanõude hinnakiri.

Naiste kingad kroomnahast, puukontsaga, keskm. kõrgus, tikutatud tald.:	
1 pr. väljalaskehind	Rbl. 39.—
Naiste kingad juhtnahast, puukontsaga, keskm. kõrgus, tikutatud tald.:	
1 pr. väljalaskehind	„ 40.—

Lisa nr. 7

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. märtsi 1945 määruse nr. 263 juurde.

Toiduainete hinnakiri.

Tärnuudlid, I sordi nisujahust:	
1 kg jaehind	Rbl. 3.40
Kaubanduslik mahahindlus linnas ja maal 6%.	
Liivakoogid kõrgema sordi (30%) nisujahust:	
1 kg jaehind	Rbl. 13.—
Kaubanduslik mahahindlus linnas 9,5%, maal 11,5%.	

Lisa nr. 8

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. märtsi 1945 määruse nr. 263 juurde.

Barakk-elamute hinnakiri.

Barakk-elamu:	
tüüp nr. 3, kokkupandav, välised mõõdud 13,85×5,1 m, kolme eluruumiga, siseruumide kõrgus 2,5 m:	
väljalaskehind	Rbl. 8470.—
tüüp nr. 3-b, kokkupandav, välised mõõdud 17,65×8,9 m; neli eluruumi, ruumide kõrgus 2,5 m:	
väljalaskehind	„ 17600.—
tüüp nr. 5-a, kokkupandav, välised mõõdud 31,40×10,15 m; kuus eluruumi, ruumide kõrgus 2,5 m:	
väljalaskehind	„ 27200.—
Laud, okašpuust, kokkunaelutatav, baraki tarbemööbel, lauaplaadi mõõt 150×80 sm, kõrgus 78 sm:	
väljalaskehind	„ 22.—

Lisa nr. 9

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. märtsi 1945 määruse nr. 263 juurde.

Laua- ja detsimaalkaalude hinnakiri.

Lauakaal:	
5 kg	1 tk. väljal.-hind Rbl. 210.—
10 „	1 „ „ „ 220.—
15—20 kg	1 „ „ „ 233.—
Detsimaalkaal:	
250 kg	1 „ „ „ 618.—
500 „ tüüp DH 1 „ „ „	1330.—
Tööstuse väljalaske-tingimus — franko sihtjaam (sadam).	

